

Dato:
24.april 2009

Versjonsnr:
A-01

Ansvarlig prosjektleder:
Kristian L. Bernseter / 22 52 73 36 / kristian.bernseter@statnett.no

Dok.id:
1333879

Målgruppe:
Balanseansvarlige og kraftverkseiere

Unntaksordningen for liten kraftproduksjon i praksis

I henhold til forskrift om måling og avregning § 4.2 andre ledd, gjeldende fra 28.september 2009, skal liten kraftproduksjon der total installert ytelse ved kraftstasjonen er under 3 MW avregnes som forbruk. Den balanseansvarlige må søke Statnett for de enkelte kraftstasjonene som de mener skal komme inn under § 4.2 andre ledd. Dette gjøres ved å sende inn vedlagte skjema (Vedlegg 1) per post med kopi på e-post innen 25.mai. De som ikke har søkt innen fristen, vil ikke kunne få et anlegg registrert for unntak fra og med oppstart den 28.september.

Forutsatt at søknaden er sendt innen fristen, vil Avregningsansvarlig behandle søknadene fortløpende og gi en tilbakemelding senest innen utgangen av juni. Tilbakemelding på hvilke stasjoner som er godkjent for unntaksordningen vil sendes den balanseansvarlige på e-post til e-postadressen som oppgis i søknadsskjemaet (Vedlegg 1). Statnett kan ved behov etterspørre dokumentasjon av kraftstasjonens tekniske spesifikasjoner.

Den øvre grensen på 3MW for å være en del av unntaksordningen, henspiller på samlet maksimal installert ytelse for stasjonen. Maksimal stasjonsytelse er kraftstasjonens samlede maksimale ytelse (effekt) over en time, altså hva aggregatene i stasjonen samtidig kan yte når en tar hensyn til de begrensninger som er gitt av turbiner og generatorer.

Målt produksjon for kraftstasjoner som godkjennes for unntak skal fremdeles rapporteres på P-koder. Det vil derimot legges til et attributt ved P-koden som tilsier at den er en del av unntaksordningen. Alle kraftstasjoner som skal være en del av unntaksordningen må ha en egen P-kode, og denne må føres opp på søknadsskjemaet. Det skal være bruttorapportering også for anlegg som er en del av unntaksordningen. Det vil si at målt produksjon rapporteres på en P-kode, mens egetforbruket rapporteres på en C-/F-kode. Netteiere rapporterer måleverdier akkurat som tidligere. P-koder for kraftstasjonene som er godkjent for unntak vil bli merket med dette i komponentkodeoversikten på BalanseWeb.

Innrapporterte måleverdier vil bli kontrollert mot oppgitt maksimal ytelse. Viser det seg at kraftstasjonen produserer mer enn hva som var forutsatt ved godkjenning, så kan Statnett ekskludere anlegget fra unntaksordningen.

Produksjon som er en del av unntaket vil generere forbruksubalanse. Ubalanse forårsaket av denne produksjonen skal også være gjenstand for volumgebyret på forbruksubalanse ($0,80 \text{ NOK}_{/MWh}$). Produksjonen som er en del av forbruksbalansen skal belastes gebyr for målt produksjon på lik linje med produksjon i produksjonsbalansen ($0,14 \text{ NOK}_{/MWh}$).

Statnett SF	Postadresse	Telefon	Telefaks	Foretaksregister
Husebybakken 28B 0379 OSLO	PO Box 5192 Maj. 0302 OSLO	22 52 70 00	22 52 70 01	NO 962 986 633 MVA

Det må opprettes én eller flere separate stasjonsgrupper per fastområde for de kraftstasjonene som er godkjent for unntaksordningen. Når søknaden om å få godkjent en kraftstasjon for unntak er behandlet, vil Statnett (Avregningsansvarlig) kommunisere hvilke kraftstasjoner som er godkjent for unntak til den balanseansvarlige og Statnetts Landssentral. Den balanseansvarlige må deretter bli enig med Landssentralen om oppsettet av stasjonsgrupper. Det skal rapporteres produksjonsplaner til Statnett også for stasjonsgrupper bestående av kraftstasjoner som er en del av unntaksordningen. Disse planene vil derimot ikke tas med som en del av avregningen. De balanseansvarlige er selv ansvarlige for at det er samsvar mellom de anlegg som er en del av unntaksordningen og hva som rapporteres på stasjonsgrupper for unntak.

Avregningssentralen vil oppdatere implementeringsbeskrivelsen for nordisk harmonisert balanseavregning (Versjon C-01 av 13.juni 2008) innen kort tid.

Tidsplan:

25.mai: Siste frist for å ha søkt om unntak for kraftstasjoner som ønskes unntatt 2-pris f.o.m. 28.september

30.juni: Avregningsansvarlig skal senest ha gitt den balanseansvarlige en tilbakemelding om hvilke av anleggene det er søkt om unntak for, som er godkjente for unntaksordningen.

I perioden mellom 25. Mai og 30. Juni vil Statnett forløpende kvalifisere kraftstasjonene og i samråd med den enkelte aktør foreta inndeling i stasjonsgrupper.

28.september: De nye forskriftsendringene trer i kraft og den nye avregningen er gjeldende.

Søknadsprosess:

For hver enkel kraftstasjon som ønskes unntatt, må vedlagt skjema fylles ut. Skjemaet returneres til Statnett per post, med kopi på e-post.

Regneeksempel

Balanseansvarlig 1 er balanseansvarlig for produksjonen ved 4 ulike kraftstasjoner. Kraften som produseres selges i Elspot ved NPS.

De fire kraftstasjonene har noe ulik maksimal installert ytelse. Kraftstasjon 1 har en maksimal installert ytelse på 60 MW, kraftstasjon 2 på 50 MW, kraftstasjon 3 på 10 MW, mens kraftstasjon 4 har en maksimal installert ytelse på 2,5 MW.

Kraftstasjonene ligger i samme prisområde, men i to ulike deler av landet og er fordelt på to ulike stasjonsgrupper i dag. Kraftstasjon 1 og 2 tilhører stasjonsgruppe 1, mens kraftstasjon 3 og 4 tilhører stasjonsgruppe 2.

Den balanseansvarlige produsenten søker om å få unntatt kraftstasjon 4 fra 2-prisavregning da den maksimale installerte ytelsen er på 2,5 MW. Anlegget blir godkjent for unntak, og den tilhørende P-koden P4000 blir huket av som "unntak". Landssentralen oppretter en ny stasjonsgruppe for kraftstasjon 4; stasjonsgruppe 3. Den balanseansvarlig må heretter rapportere 3 ulike produksjonsplaner til Statnett. Én for hver av de tre stasjonsgruppene. Produksjonsplanene for stasjonsgruppene 1 og 2 summeres og blir en del av avregningen. Produksjonsplanen for stasjonsgruppe 3 brukes kun til driftsplanleggingen ved Landssentralen, og tas ikke inn som en del av avregningen.

Eksempelet nedenfor viser balansen for en enkelt time. Aktøren har planlagt å produsere totalt 100 MWh på sine 4 kraftstasjoner og dette er rapportert inn som tre ulike produksjonsplaner på tilhørende stasjonsgrupper (90 + 8 + 2). Den faktisk målte produksjonen viser seg å være litt høyere enn planlagt, og avviket er på kraftstasjonen som er en del av unntaksordningen. I eksemplet nedenfor vises hvordan dette vil fremstå i avregningen.

Produksjonsbalanse		Forbruksbalanse	
Produksjonsplan	98	Produksjonsplan	98
P1000	50	P4000	3
P2000	40	Elspot	100
P3000	8		1

Ubalansen på 1 MWh er en del av forbruksbalansen. Resultatet er et salg på 1MWh som avregnes til regulerkraftpris. I tillegg faktureres ubalansen med et gebyr på $0,80^{NOK}/_{MWh}$.

Tilsvarende ville balanserapporten uten unntak for kraftstasjon 4 sett slik ut:

Produksjonsbalanse		Forbruksbalanse	
Produksjonsplan	100	Produksjonsplan	100
P1000	50	Elspot	100
P2000	40		
P3000	8		
P4000	3		
	1		

Ubalansen ville da vært en del av produksjonsbalansen og blitt avregnet til 2-pris.

